

Wdrażanie i stosowanie systemów sztucznej inteligencji (AI). Prawa i obowiązki podmiotów. Komentarz praktyczny

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wstęp	XIII
Wykaz skrótów	XVII
Wykaz literatury	XXIX
Część I. Akt w sprawie sztucznej inteligencji	1
Rozdział 1. Przepisy ogólne	17
1. Cel, przedmiot i struktura rozporządzenia o sztucznej inteligencji	17
1.1. Znaczenie art. 1 AI Act	17
1.2. Tekst przepisu i jego analiza językowa	18
1.3. Cele rynku wewnętrznego	18
1.4. Ochrona praw podstawowych i wartości Unii	20
1.5. Wspieranie innowacyjności	21
1.6. Przedmiot regulacji	22
1.7. Uwagi podsumowujące	31
2. Zakres stosowania: podmiotowy, przedmiotowy, terytorialny	32
2.1. Uwagi ogólne	32
2.2. Zakres przedmiotowy	33
2.3. Zakres podmiotowy	34
2.4. Zakres terytorialny	35
2.5. Wyłączenia	36
2.6. Przykłady zastosowania art. 2 AI Act	41
3. Definicje	41
3.1. Uwagi ogólne	41
3.2. System AI	42
3.3. Ryzyko	45
3.4. Dostawca	46
3.5. Podmiot stosujący	47
3.6. Upoważniony przedstawiciel	48
3.7. Importer	48
3.8. Dystrybutor	49

3.9. Operator	49
3.10. Wprowadzenie do obrotu	49
3.11. Udostępnianie na rynku	50
3.12. Oddanie do użytku	50
3.13. Przeznaczenie	51
3.14. Dające się racjonalnie przewidzieć niewłaściwe wykorzystanie	51
3.15. Związany z bezpieczeństwem element	52
3.16. Mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwo (MŚP) i <i>small mid-cap enterprise</i> (SMC)	52
3.17. Instrukcja obsługi	53
3.18. Wycofanie systemu AI z użytku	53
3.19. Wycofanie systemu AI z rynku	54
3.20. Skuteczność działania systemu AI	54
3.21. Organ notyfikujący	55
3.22. Ocena zgodności	55
3.23. Jednostka oceniająca zgodność	56
3.24. Jednostka notyfikowana	56
3.25. Istotna zmiana	57
3.26. Oznakowanie CE	57
3.27. System monitorowania po wprowadzeniu do obrotu ...	58
3.28. Organ nadzoru rynku	59
3.29. Norma zharmonizowana	59
3.30. Wspólna specyfikacja	60
3.31. Dane treningowe	60
3.32. Dane walidacyjne	61
3.33. Zbiór danych walidacyjnych	62
3.34. Dane testowe	62
3.35. Dane wejściowe	63
3.36. Dane biometryczne	63
3.37. Identyfikacja biometryczna	64
3.38. Weryfikacja biometryczna	64
3.39. Szczególne kategorie danych osobowych	65
3.40. Wrażliwe dane operacyjne	65
3.41. System rozpoznawania emocji	66
3.42. System kategoryzacji biometrycznej	67
3.43. System zdalnej identyfikacji biometrycznej	68
3.44. System zdalnej identyfikacji biometrycznej w czasie rzeczywistym	68
3.45. System zdalnej identyfikacji biometrycznej <i>post factum</i>	69
3.46. Przestrzeń publiczna	69
3.47. Organ ścigania	70

3.48. Ściganie przestępstw	70
3.49. Urząd ds. AI (<i>AI Office</i>)	71
3.50. Właściwy organ krajowy	72
3.51. Poważny incydent	73
3.52. Dane osobowe	75
3.53. Dane nieosobowe	76
3.54. Profilowanie	77
3.55. Plan testów w warunkach rzeczywistych	78
3.56. Plan działania piaskownicy	78
3.57. Piaskownica regulacyjna w zakresie AI	79
3.58. Kompetencje w zakresie AI	80
3.59. Testy w warunkach rzeczywistych	81
3.60. Uczestnik testów w warunkach rzeczywistych	82
3.61. Świadoma zgoda	82
3.62. <i>Deepfake</i>	83
3.63. Powszechne naruszenie	84
3.64. Infrastruktura krytyczna	85
3.65. Model AI ogólnego przeznaczenia	85
3.66. Zdolności dużego oddziaływania	86
3.67. Ryzyko systemowe	87
3.68. System AI ogólnego przeznaczenia	89
3.69. Operacja zmiennoprzecinkowa	90
3.70. Dostawca niższego szczebla	90
4. Kompetencje w zakresie sztucznej inteligencji (<i>AI literacy</i>) ...	92
4.1. Wprowadzenie	92
4.2. Zakres podmiotowy	93
4.3. Charakter obowiązku	94
4.4. Zakres i zawartość kompetencji AI	95
4.5. Wyzwania praktyczne	96
4.6. Znaczenie dla prawa unijnego	97
5. Przetwarzanie szczególnych kategorii danych w celu wykrywania i korygowania stronniczości – propozycja art. 4a AI Act	98
Rozdział 2. Praktyki zakazane	101
1. Katalog zakazanych praktyk i wyjątków (art. 5 ust. 1–4 AI Act)	101
1.1. Wprowadzenie	101
1.2. Zakaz stosowania technik podprogowych i zwodniczych	103
1.3. Wykorzystywanie słabości osób fizycznych	111
1.4. Systemy oceny lub klasyfikacji społecznej (<i>social scoring</i>)	115

1.5. Systemy predykcyjne odnoszące się do możliwości popełnienia przestępstwa	122
1.6. Nieukierunkowane pozyskiwanie danych biometrycznych do tworzenia baz danych rozpoznawania twarzy	130
1.7. Systemy rozpoznawania emocji w pracy i edukacji (art. 5 ust. 1 lit. f AI Act)	136
1.8. Kategoryzacja biometryczna	142
1.9. Systemy zdalnej identyfikacji biometrycznej w czasie rzeczywistym w przestrzeni publicznej do celów ścigania przestępstw	151
2. Obowiązki dostawców i podmiotów stosujących w przypadku zakazanych systemów	158
2.1. Wprowadzenie	158
2.2. Obowiązki dostawców	159
2.3. Obowiązki podmiotów stosujących	162
2.4. Rola organów nadzoru rynku	165
3. Prawa osób dotkniętych zakazanymi praktykami	168
3.1. Wprowadzenie	168
3.2. Treść i charakter ochrony	168
3.3. Prawo do usunięcia skutków	169
3.4. Prawo do złożenia skargi	170
3.5. Relacja do innych środków ochrony	170
3.6. Znaczenie praktyczne	171
Rozdział 3. Systemy wysokiego ryzyka – klasyfikacja i zakres	173
1. Kryteria kwalifikacji systemów wysokiego ryzyka	173
1.1. Wprowadzenie	173
1.2. Sprzężenie z prawem harmonizacyjnym UE	174
1.3. Załącznik III AI Act	174
1.4. Klauzula wyłączeniowa	175
1.5. Relacje z innymi aktami prawnymi	176
1.6. Kategorie systemów wysokiego ryzyka określone w załączniku III AI Act	176
1.7. Procedura aktualizacji katalogu systemów wysokiego ryzyka	195
2. Wymogi dotyczące systemów wysokiego ryzyka	197
2.1. System zarządzania ryzykiem	197
2.2. Zarządzanie danymi	203
2.3. Dokumentacja techniczna (art. 11 AI Act)	207
2.4. Rejestrowanie zdarzeń	212
2.5. Przejrzystość i przekazywanie informacji podmiotom stosującym	218

2.6. Nadzór ze strony człowieka	221
2.7. Dokładność, solidność i cyberbezpieczeństwo	228
3. Obowiązki dostawców i podmiotów stosujących systemy wysokiego ryzyka oraz innych osób	233
3.1. Obowiązki dostawców systemów wysokiego ryzyka	233
3.2. System zarządzania jakością (QMS)	242
3.3. Dokumentacja techniczna	249
3.4. Automatycznie generowane rejestry zdarzeń	254
3.5. Działania naprawcze i obowiązki informacyjne	257
3.6. Współpraca z właściwymi organami	260
3.7. Obowiązki upoważnionych przedstawicieli (art. 22 AI Act)	262
3.8. Obowiązki importerów	266
3.9. Obowiązki dystrybutorów (art. 24 AI Act)	270
3.10. Odpowiedzialność wzdłuż łańcucha wartości. Rekwalifikacja do roli dostawcy	275
3.11. Obowiązki podmiotów stosujących (art. 26 AI Act)	280
3.12. Ocena skutków systemów AI wysokiego ryzyka dla praw podstawowych (FRIA)	287
4. Procedura notyfikacyjna	290
4.1. Organy notyfikujące i jednostki notyfikowane	290
5. Normy, ocena zgodności i rejestracja	293
5.1. Rola norm zharmonizowanych i specyfikacji wspólnych	293
5.2. Procedury oceny zgodności	294
5.3. Odstępstwa i certyfikaty	295
5.4. Deklaracja, CE i rejestracja	295
6. Prawa osób, których dotyczą systemy wysokiego ryzyka	296
6.1. Prawa do informacji, wyjaśnienia i odwołania	296
6.2. Prawo do skargi do organu nadzoru rynku	297
6.3. Prawo do wyjaśnienia decyzji indywidualnej	298
6.4. Rola Panelu Naukowego	299
6.5. Wnioski	299
Rozdział 4. Systemy AI ograniczonego ryzyka	301
1. Kategorie systemów objętych wymogami przejrzystości	301
1.1. Wprowadzenie	301
1.2. Systemy objęte obowiązkiem przejrzystości	302
1.3. Relacja z innymi kategoriami ryzyka i charakter „siatki bezpieczeństwa”	305
2. Obowiązki dostawców	307
2.1. Podstawy i cel regulacji	307
2.2. Obowiązek informowania o charakterze interakcji	307
2.3. Obowiązek znakowania treści syntetycznych	308

2.4. Informowanie o systemach rozpoznawania emocji i biometrii	309
2.5. Ujawnianie <i>deepfakes</i> i tekstów o interesie publicznym ...	310
2.6. Możliwość opracowywania kodeksów praktyk	310
2.7. Relacje z innymi podmiotami i system sankcji	311
2.8. Wnioski	311
3. Obowiązki podmiotów stosujących	312
3.1. Rola podmiotu stosującego w ekosystemie przejrzystości	312
3.2. Interakcja z systemami konwersacyjnymi	313
3.3. Informowanie o systemach rozpoznawania emocji i biometrii	313
3.4. Ujawnianie treści <i>deepfakes</i> i tekstów publicznych	314
3.5. Wnioski	315
4. Prawo jednostki do bycia poinformowanym	316
4.1. Charakter prawny	316
4.2. Standard realizacji prawa	316
4.3. Ochrona grup wrażliwych i dostępność	317
4.4. Relacja z innymi reżimami i egzekwowalność	317
4.5. Wnioski	318
Rozdział 5. Modele AI ogólnego przeznaczenia (GPAI)	319
1. Definicja i klasyfikacja	319
1.1. Klasyfikacja modeli GPAI	319
1.2. Procedura klasyfikacji i odwołania	321
1.3. Relacja Model–System–Treść	322
1.4. Problemy praktyczne i interpretacyjne	322
1.5. Rola Kodeksów praktyk	323
1.6. Wnioski	323
2. Obowiązki dostawców	324
2.1. Treść przepisu i <i>ratio legis</i>	324
2.2. Zakres obowiązków dokumentacyjnych i prawnoautorskich	324
2.3. Wyjątek dla modeli <i>open source</i>	326
2.4. Problemy praktyczne i interpretacyjne	327
2.5. Wnioski	328
3. Upoważnieni przedstawiciele dostawców modeli GPAI	329
3.1. Cel regulacji i kontekst ustrojowy	329
3.2. Obowiązki ustanowienia i mandat	330
3.3. Zakres zadań	330
3.4. Odpowiedzialność i pozycja prawna	331
3.5. Wypowiedzenie mandatu	332
3.6. Wyjątek dla <i>open source</i>	333
3.7. Wnioski	333

4. Obowiązki dostawców modeli GPAI z ryzykiem systemowym	334
4.1. Treść przepisu i <i>ratio legis</i>	334
4.2. Geneza i inspiracje regulacyjne	334
4.3. Kryteria identyfikacji modeli systemowych	335
4.4. Zakres dodatkowych obowiązków	336
4.5. Problemy praktyczne i rola <i>AI Office</i>	340
4.6. Wnioski	340
5. Kodeksy praktyk jako narzędzie zgodności	341
5.1. Treść przepisu i <i>ratio legis</i>	341
5.2. Struktura Kodeksu	341
5.3. Skutki prawne: Domniemanie zgodności i mechanizm „bezpiecznej przystani”	342
5.4. Alternatywna ścieżka wykazania zgodności	343
5.5. Problemy praktyczne	344
5.6. Wnioski	344
6. Prawa jednostek i twórców w kontekście modeli GPAI	345
6.1. Konstrukcja ochrony	345
6.2. Prawa twórców i mechanizm <i>opt-out</i>	346
6.3. Prawo do prawdy i ochrony przed dezinformacją	346
6.4. Proceduralne prawo do skargi na modele GPAI	347
6.5. Wnioski	347
Rozdział 6. Systemy AI minimalnego ryzyka	349
1. Charakterystyka systemów AI minimalnego ryzyka	349
1.1. Definicja i miejsce w systematyce AI Act	349
1.2. Przykłady i zakres zastosowań	350
1.3. Zasada swobodnego przepływu	351
1.4. Samoregulacja i dobrowolne kodeksy	351
2. Obowiązki przy systemach AI minimalnego ryzyka	352
2.1. Zasada braku wymogów administracyjnych <i>ex ante</i>	352
2.2. Dobrowolne stosowanie standardów	352
2.3. Powszechny obowiązek budowania kompetencji	353
2.4. Zgodność z innymi reżimami prawnymi	354
2.5. Obowiązek dokumentowania klasyfikacji	354
3. Prawa jednostek w obszarze AI minimalnego ryzyka	355
3.1. Specyfika ochrony	355
3.2. Prawa wynikające z RODO	355
3.3. Uprawnienia wynikające z Kodeksów postępowania	356
3.4. Wnioski	356
Rozdział 7. Środki wspierające innowacyjność	357
1. Piaskownice regulacyjne i testowanie innowacji	357
1.1. Koncepcja i cel piaskownic regulacyjnych	357

1.2. Funkcjonowanie piaskownicy i korzyści dla uczestników	359
1.3. Przetwarzanie danych osobowych w interesie publicznym	360
1.4. Testy w warunkach rzeczywistych	360
1.5. Piaskownica regulacyjna na gruncie projektu polskiej ustawy	362
1.6. Wnioski dla MŚP i start-upów	364
2. Środki wsparcia dla innowatorów i MŚP	365
2.1. Zakres wsparcia	365
2.2. Redukcja opłat za ocenę zgodności	366
2.3. Rola Urzędu ds. AI	366
2.4. Wnioski	367
Rozdział 8. Zarządzanie	369
1. Zarządzanie na poziomie Unii	369
1.1. Architektura instytucjonalna	369
1.2. Urząd ds. AI (<i>AI Office</i>)	369
1.3. Europejska Rada ds. AI (<i>AI Board</i>)	370
1.4. Forum Doradcze (<i>Advisory Forum</i>)	370
1.5. Panel Naukowy Niezależnych Ekspertów (<i>Scientific Panel</i>)	371
1.6. Wnioski	371
2. Zarządzenia na poziomie państw członkowskich	372
2.1. Struktura nadzoru	372
2.2. Rodzaje organów właściwych	372
2.3. Pojedynczy punkt kontaktowy (SPOC)	373
2.4. Zasoby i kompetencje	373
2.5. Wsparcie dla innowatorów	374
2.6. Specyfika polskiego modelu nadzoru	374
2.7. Status ustrojowy i skład KRBSI	374
2.8. Funkcje i zadania KRBSI	375
2.9. Instrumenty prawne i opinie indywidualne	375
2.10. Społeczna Rada ds. Sztucznej Inteligencji	375
2.11. Niezależność i konflikt interesów	376
2.12. Wnioski	376
Rozdział 9. Post-market monitoring i kontrola zgodności	377
1. Monitorowanie po wprowadzeniu do obrotu (<i>Post-market monitoring</i>)	377
1.1. Istota obowiązku	377
1.2. Plan monitorowania	377
1.3. Synergia z reżimami sektorowymi	378
1.4. Wyłączenia dla organów ścigania	378
1.5. Wnioski	379

2. Kontrola zgodności i nadzór rynku	379
2.1. Wprowadzenie	379
2.2. Mechanizm wczesnego ostrzeżenia	380
Część II. Kontrola i postępowania przed organem nadzoru na gruncie projektu polskiej ustawy o systemach sztucznej inteligencji	389
Rozdział 1. Kontrola przestrzegania przepisów o sztucznej inteligencji	391
1. Model kontroli	391
1.1. Reżim prawny	391
1.2. Zdalny charakter kontroli	392
2. Status i bezstronność kontrolujących	393
3. Cyfrowe uprawnienia dowodowe	394
4. Ochrona tajemnicy prawniczej	395
5. Protokół kontroli	396
6. Zakończenie kontroli	396
Rozdział 2. Postępowania przed organem nadzoru	399
1. Wszczęcie postępowania i tryb skargowy	399
2. Strony i czas trwania postępowania	400
3. Instrumenty ostrzegawcze	400
4. Decyzje merytoryczne i środki tymczasowe	401
5. Kontrola sądowa decyzji	402
6. Transparentność i współpraca z organami karnymi	402
Rozdział 3. Układ w sprawie warunków nadzwyczajnego złagodzenia sankcji	405
1. Istota i cel instytucji układu	405
2. Przesłanki dopuszczalności układu	406
3. Procedura negocjacyjna	406
4. Benefity dla przedsiębiorcy	407
5. Zobowiązania naprawcze	408
6. Trwałość i wznowienie postępowania	408
7. Publiczny rejestr naruszeń	409
Część III. Narzędzia praktyczne	411
1. Kwalifikacja systemów	413
Załącznik 1. Karta kwalifikacji systemu	413
Załącznik 2. Karta oceny „istotnej zmiany”	417
2. Narzędzia dla dostawców	420
Załącznik 3. Przykład spisu treści dokumentacji technicznej (zgodnej z załącznikiem IV AI Act)	420

Spis treści

Załącznik 4. Szablon polityki zarządzania danymi (art. 10 AI Act)	423
Załącznik 5. Protokół rejestrowania zdarzeń (art. 12 AI Act)	426
3. Narzędzia dla podmiotów stosujących	430
Załącznik 6. Wzór oceny skutków dla praw podstawowych (art. 27 AI Act)	430
Załącznik 7. Instrukcja stanowiska dla operatora (art. 26 ust. 2 AI Act)	434
Załącznik 8. Wzór klauzuli informacyjnej dla pracowników (art. 26 ust. 7 AI Act)	437
4. Narzędzia w łańcuchu dostaw	441
Załącznik 9. Checklista weryfikacyjna dla importera/ dystrybutora (art. 23/24 AI Act)	441
5. Narzędzia dla GPAI	445
Załącznik 10. Wzór karty modelu (art. 53 AI Act)	445
Załącznik 11. Wytyczne UI dla oznaczenia treści (art. 50 AI Act)	447

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl